

overbevise sig om ved blot at se efter i den nugældende Lov, hvorledes Nævnene sammensættes. For at Husejerinteresserne kan blive tilstrækkelig stærkt repræsenteret og faa overvejende Myndighed, har man endogsaa indført en Slags Kostemmesystem. Det er ikke Menneskene og deres Forstand, der tages Hensyn til, der kræves ligefrem, at en Grundejer i de større Byer skal have over syv Lejligheder at udleje for overhovedet at kunne vælges ind i Nævnet. Nævnene er i Forvejen i Grundejerns Favør, de er i hvert Fald ikke vendt mod Grundejerne, og Nævnenes hele Ledelse viser ogsaa, at der ikke er Grund til at klage.

Man har ikke nogen fuldstændig Huslejestatistik til Dato for Landets Vedkommende, kun for København den Statistik, jeg nævnte før; men fra Februar 1916 til November 1919 er der en gennemsnitlig Stigning af Lejen i samtlige Provsbyer paa 32,9 pCt.; men saa maa det bemærkes, at i disse Tal er ikke medregnet den Forhøjelse, der skete fra 1914 til 1916, og heller ikke Forhøjelsen efter den nugældende Lov. Hvis vi tager disse Forhøjelser med, føler jeg mig overbevist om, at vi kommer op paa en gennemsnitlig Lejeforhøjelse i Provsbyerne af omkring 45 pCt., maaske op imod 50 pCt. Det kan ikke siges, at Nævnene har været karrige overfor Grundejerne, og der er ingen Grund til nu at gennemvinge, at Grundejerne uden Kontrol skal have Ret til yderligere Forhøjelse. Lejernes Krav har været: Ingen Forringelse af den nuværende Bolig- og Huslejelovgivning. Dette Krav finder jeg rimeligt, og enhver nogenlunde human Grundejer maa kunne gaa med til at erkende, at det er et rimeligt Krav. Dette Krav fra Lejernes Side er imidlertid fuldstændig tilsidesat ved de Ændringer, her foreslaas.

Der skal ogsaa ved denne Lejlighed lyde et Ord direkte fra de organiserede Lejere og deres Ledelse. Jeg har vedrørende det foreliggende Lovforslag fremskaffet en Udtalelse fra den store Lejerforening i Aarhus, som tæller 4 000 Medlemmer tilhørende alle politiske Partier, og jeg skal meddele, hvorledes man fra dens Side ser paa det af den højtærede Indenrigsminister fremsatte Lovforslag. Foreningens Repræsentanter udtaler, at „en Forhøjelse af Lejen paa indeværende Tidspunkt maa synes uforvarselig af to Grunde: fordi de nedadgaende Lønninger og Indtægter svækker Lejernes Betalingssevne; fordi Ejendommenes Administration gennem Prisfald paa Arbejdskraft og Materialer er billigere nu end i 1921, saa Ejerne paa den Konto allerede

kan notere en ret anselig Gevinst, som vel snarere vil stige end falde i Aarets Løb. Endvidere maa vi fastslaa, at en Lempelse af de nugældende Opsigelsesregler, saaledes at en Lejer ret let kan sættes ud af sin Lejlighed, vil gøre al Lejekontrol fra Nævnenes Side illusorisk, idet en Lejer, der trues af en Opsigelse, for at sikre sig og sin Familie Husly vil være tvunget til at gaa ind paa snart sagt enhver „frivillig“ Overenskomst. For Forretningslokalers Vedkommende at give Ejerne Adgang til yderligere at udnytte Bolignøden vil kunne komme til at betyde Ruin for mange Forretningsfolk enten gennem forhøjet Leje, som under de nuværende vanskelige Handelsforhold og Forbrugernes nedsatte Købeevne ikke vil kunne bæres, eller gennem Opsigelse, som gør sin Mand brødløs, naar han kommer til at staa uden Lokale. Efter vor Opfattelse vil en Slappelse af Boligloven, saa længe Bolignøden ikke er afhjulpet, betyde en Katastrofe for mange Lejere, ikke mindst Forretningsfolk, og den Overkapitalisering af Ejendommene, som vil blive en Følge af Lovens fuldstændige eller delvise Bortfald, vil neppe heller tjene til at stabilisere Samfundets økonomiske Forhold, naar den Tid kommer, da nye Ejendomme kan opføres under den Pris, der allerede er givet eller vil blive givet for ældre Ejendomme under Bolignødens Spekulationsperiode. Kort sagt: Bolignøden er lige saa stor i Aar som i Fjor. Derfor bør Lejerbeskyttelsen heller ikke gøres mindre.“

Denne Udtalelse fra den talstærke Lejerforening bestaaende af Folk fra alle politiske Partier vil man sikkert kunne faa Tilslutning til fra samtlige Titusinder organiserede Lejere i hele Landet. Det skal, som sagt, interessere mig at se, hvorledes man fra konservativ Side vil stille sig til dette Spørgsmaal. Skulde Boligloven ikke helt sættes ud af Kraft, kunde man efter min Formening ikke opfinde flere for Ejernes Interesse tilintetgørende Bestemmelser, end man har opfundet i de Ændringer, her er foreslaaet. Jeg kan ikke med min bedste Villie se, at det kan have været Ministeriets Formaal at gøre Ret og Skel mellem Parterne, at dele Sol og Vind lige mellem Ejere og Lejere, og det maa dog være en Regerings Pligt at gøre det. Konservative Repræsentanter — det vil jeg gentage —, som kan stemme for de Ændringer, her er foreslaaet, og stille den store Del af Befolkningen, der er Lejere, saaledes, som Tilfældet vil blive, hvis dette Lovforslag ophøjes til Lov, maa ikke føle det mindste Ansvar overfor Lejerne. Vedtages det foreliggende Lovforslag,